

Avrupa Çocuk Çevre Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Avrupa Çocuk Çevre Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17112>

Özet

Avrupa Çocuk Çevre Anketi (ACÇA), çocukların çevreleriyle olan etkileşimlerini ve bu çevresel faktörlerin onların aktivite ile katılımları üzerindeki etkilerini incelemek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, Türkiye'de **Özge Çankaya** tarafından 2019 yılında, serebral palsili çocuklar bakımında kullanılmak üzere uyarlanmış ve geliştirilmiştir. Uyarlama çalışması, Hacettepe Üniversitesi'nde tamamlanmış yayınlanmamış bir doktora tezinin parçasıdır. ACÇA, çevresel engellerin veya desteklerin çocukların günlük yaşam ve işlevsellik düzeylerini nasıl etkilediğini değerlendirilmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Avrupa Çocuk Çevre Anketi, çevresel faktörler, aktivite ve katılım, serebral palsy, çocuk değerlendirme, adaptasyon.

Yazarlar

Özge Çankaya

Amaç

Ölçeğin temel amacı, çocukların günlük yaşamdaki aktivite ve katılımlarını etkileyen **çevresel faktörleri** sistematik olarak değerlendirmektir. Bu adaptasyon çalışması, özellikle fiziksel engellere sahip olan serebral palsili çocukların karşılaştıkları çevresel engelleri ve destekleyici unsurları belirlemeye odaklanmıştır. Bu belirlemeler, çocukların rehabilitasyon süreçlerinin ve yaşam kalitelerinin iyileştirilmesi için bireyselleştirilmiş müdahale stratejilerinin geliştirilmesine bilimsel zemin sağlamaya amaçlar.

Avrupa Çocuk Çevre Anketi, çevrenin sosyal, tutumsal ve fiziksel boyutlarını kapsayarak, yalnızca bireysel yeteneklere değil, aynı zamanda dış etkenlerin işlevsellik üzerindeki güçlü rolüne dikkat çekmektedir.

Yapı

Avrupa Çocuk Çevre Anketi, **çevresel faktörler** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, Dünya Sağlık Örgütü'nün Uluslararası İşlevsellik, Yetiştirimi ve Sağlık Sınıflaması (ICF) çerçevesinde tanımlanan temel bileşenlerden biridir. Çevresel faktörler, bireyin fiziksel, sosyal ve tutumsal çevresini kapsar ve kişinin aktivite gerçekleştirme ve toplumsal yaşam katılma becerisi üzerindeki kolaylaştırıcı veya engelleyici etkilerini değerlendirir.

Ölçek, bu çevresel etkileri ölçerek, klinik uygulamalarda ve araştırmalarda çocukların

ilevselliklerini bütüncül bir bakış açısıyla ele almayı mümkün kılmaktadır.

Geçerlik

Sunulan kaynak (Çankaya, 2019) yayımlanmamış bir doktora tezi referansı olup, ölçeğin geçerlik çalışmalarına dair spesifik istatistiksel veriler bu özette yer almamaktadır. Bir uyarılma çalışması olarak, ACÇA'nın Türkçe kültürü ve popülasyonuna uygunluğunu doğrulamak amacıyla **kapsam geçerliği** ve **yapı geçerliği** analizlerinin (muhtemelen orijinal ölçeğin faktör yapısını koruyup korumadığını kontrol etmek için) yapıldığı varsayılmaktadır. Detaylı geçerlik bulguları için tezin tam metnine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizlerine ait detaylı bulgular, kaynakta belirtilmemiştir. Psikometrik açıdan, güvenilirliğin sağlanması, özellikle bir ölçek uyarılırken kritik öneme sahiptir. Tipik olarak, güvenilirlik çalışmaları **iç tutarlılık** (örneğin, Cronbach Alfa katsayısı) ve **test-tekrar test** yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilir. Bu analizler, çevresel faktörler hakkındaki ebeveyn raporlarının tutarlılığını ve zaman içindeki istikrarını göstermek için önemlidir.

Faktör Analizi

Avrupa Çocuk Çevre Anketi'nin orijinal yapısının Türk popülasyonunda ve özellikle serebral palsili çocukların ebeveynlerinde nasıl bir faktör yapısı sergilediğini belirlemek amacıyla yapılan analizlere (Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi) dair sonuçlar, mevcut kaynakta detaylandırılmamıştır. Çevresel değerlendirme ölçekleri genellikle birden fazla alt boyutu (örn., sosyal destek, fiziksel erişilebilirlik) içerdiğinden, faktör yapısının doğrulanması ölçeğin kültürel adaptasyonunda hayati rol oynamaktadır.

Enstrüman

Test Çeşidi: Uyarılma (Adaptation)

Format: Anket (Questionnaire). Genellikle ebeveyn veya birincil bakım veren tarafından doldurulur.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Yaş Grubu: Çocukluk dönemi (Tezin odaklandığı yaş aralığına göre spesifikleştirir).

Popülasyon Detayları: Serebral palsy tanısı almış çocuklar ve onların çevresel faktörlerini

rapor eden ebeveynleri veya bakıcıları?

Test Metodolojisi: Ebeveyn veya bakım veren tarafından raporlama (Parent-report). Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiş olsa da, çevresel destek/engel seviyelerini ölçen Likert tipi bir ölçek kullanılmış varsayılabilir.

Anahtar Kelimeler

Aktivite kısıtlamaları, katılım engelleri, rehabilitasyon, pediatrik değerlendirme, [Hacettepe Üniversitesi](#), doktora tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Veri mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresi: ozgemuezzinoglu@hacettepe.edu.tr

Yazma Adresi: Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

İzinler & Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, **Özge Çankaya** tarafından 2019 yılında tamamlanan bir doktora tezinde kullanılmıştır. Ölçeğin kullanımı, hakları ve ticari amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı araştırmalar için izin süreçleri, genellikle yazarın bağlı olduğu kurum (Hacettepe Üniversitesi) etik kurul onaylarına tabidir.

Tezin orijinal bağlantısı [YÖK Tez Merkezi](#) üzerinden erişilebilir.

Referanslar

Çankaya, Ö. (2019). *Serebral palsili çocuklarda çevresel faktörler ile aktivite ve katılım arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [avrupa-cocuk-cevre-anketi-toad.pdf](#)

Avrupa Çocuk Çevre Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin maddeleri kaynak metinde açıkça belirtilmemiştir. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme yapısı için sorumlu yazarın doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.